

A TANTÁRGY ADATLAPJA

A kritikai szövegkiadás

Egyetemi tanév 2026/2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeș-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3. Intézet	Magyar Irodalomtudományi Intézet
1.4. Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5. Képzési szint	Mesteri képzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Magyar nyelvészeti és irodalomtudományi tanulmányok (Magiszter)
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	A kritikai szövegkiadás	A tantárgy kódja	LMM1212
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Biró Annamária		
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Biró Annamária		
2.4. Tanulmányi év	2.5. Félév	2.6. Értékelés módja	Kollokvium
2.7. Tantárgy rendszere	Választható	2.8. Tantárgy típusa	Alaptárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	3	melyből: 3.2. előadás	1	3.3. szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összórászám	42	melyből: 3.5. előadás	14	3.6. szeminárium/labor	28
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (ET)					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					31
Szemináriumok/ laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása (nagyobb vagy egyenlő a tantárgy naptárában az ellenőrzési feladatokra előírt összórászám)					37
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					10
Vizsgák					12
Más tevékenységek:					
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórászám					140
3.8. A félév összórászám					182
3.9. Kreditszám					7

4. Előfeltételek (ha vannak)

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

4.1. tantervi	
4.2. kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Infrastruktúra egyes témákhoz (vetítő, laptop, internet); könyvek
5.2. A szeminárium/ labor lebonyolításának feltételei	Infrastruktúra egyes témákhoz (vetítő, laptop, internet); könyvek

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tantervből kell átvenni)¹

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CP3	Professzionálisan kommunikál a kutatási és szakmai környezetben
CP6	Tudományos, munkákat szerkeszt és szakmai dokumentációt készít
CP8	Információk szintézisét készíti el
CP12	Segíti a tudás átadását
CP16	Közzé teszi az eredményeket a tudományos közösség körében
CP20	Projektmenedzsmentet végez
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CT1	Csapatban dolgozik
CT3	Kritikusan viszonyul az információkhoz és azok forrásaihoz
CT5	Alkalmazza a társadalom- és bölcsészettudományok területén szerzett ismereteit

6.2. A tanulmányi programra jellemző kimeneti követelmények (a tantervből kell átvenni)²

¹ A tanulmányi program tantervéből át kell venni azokat a szakmai és/vagy transzverzális kompetenciákat, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. Minden kompetencia esetében változatlan formában át kell venni a teljes kijelentést, beleértve a kompetencia kódját is, ahogyan a tantervben megjelenik. Amennyiben a két kategória közül valamelyikből nem vesznek át kompetenciákat, a táblázatban az adott kategóriának megfelelő sort törölni kell.

² Meg kell említeni a tanulmányi programra jellemző képzési eredményeket, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. A tantárgy típusának (alaptárgy/szaktárgy/kiegészítő tárgy) megfelelő jellemzőket változatlan formában kell átvenni a tantervből, és a kapcsolódó kompetencia jobb odalán kell feltüntetni.

A tantárgy által megcélzott kimeneti követelmények		
Kompetencia kódja	Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
CP2, CP3, CP5, CP6, CP9, CP11, CP12, CP14, CP15, CP19, CP24, CP25, CP26, CP27	1. Ismeri a magyar kultúrában megjelenő nyelvi és irodalmi jelenségek történetét, és a magyar kultúra kontextusában kritikusan viszonyul ezekhez	1. Képes a nyelvészet, az irodalomelmélet, valamint a magyar, az világ- és az összehasonlító irodalom történetének fogalmait megfelelően alkalmazni, továbbá tudományos vagy irodalmi szövegeket elemezni, felülvizsgálni és megfogalmazni
CP2, CP6, CP11, CP12, CP19, CP26, CP27, CT3	2. Ismeri az általános nyelvi és irodalmi jelenségeket, valamint a magyar népi kultúrát	2. Ismeri a magyar nyelv, irodalom és kultúra legújabb elméleteit és módszereit
CP3, CP17	3. Szerzői jogra és kapcsolódó jogszabályokra, valamint az adott területre vonatkozó jogszabályokra vonatkozó ismeretek	3. Szerzői jogra és kapcsolódó jogszabályokra, valamint az adott területre vonatkozó jogszabályokra vonatkozó ismeretek

7. Tárgy-specifikus kimeneti követelmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)
1. A hallgató ismeri a szövegkiadás alapfogalmait és fázisait. Alaposan elsajátította az egyes fázisok teendőit.
2. A hallgató képes szövegek szerkesztésére és kiadásra való előkészítésére
3. A szövegek előkészítése
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
1. A hallgató képes önállóan dolgozni, a kiadási folyamatot irányító szakember útmutatásai szerinti munkafázisok elvégzésére.
2. Magyar nyelvi és stiláris képességek fejlesztése

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések ³
1. Bevezető előadás, szervezési kérdések, szakirodalom	Problémafelvetés és a hallgatók előzetes tájékozottságának felmérése	
2. A szövegidentitás kérdése. Történeti és aktuális szempontok	Előadás, fogalommagyarázatok	
3. Vendégelőadás: hogyan dolgoznak a sorozatszerkesztők	Előadás, fogalommagyarázatok	
4. A szöveghasználat formái. A filológiai szövegek közlés	Előadás, fogalommagyarázatok	

³ Például szervezési szempontok, ajánlások a hallgatók számára, a kurzushoz/szemináriumhoz kapcsolódó konkrét szempontok, mint például a területen dolgozó szakemberek meghívása stb.

5. A szövegszerkesztő „szabadságlehetősége”, a szöveg kiszolgáltatottsága. Szerzői jogok érvényesítése	Fogalom-tisztázó magyarázat	
6. A könyvtár és a kiadó viszonya	Fogalom-tisztázó magyarázat	
7. Új módszerek a szövegszerkesztésben	Párbeszédre épülő előadás	
Könyvészet		
Gyurgyák János: Szerkesztők és szerzők kézikönyve, Osiris, Budapest, 2005. Mezei Márta: A kiadó mandátuma. Kiadói nézetek és eljárások Révától Kazinczyig. Debrecen, 1998.		
8.2 Szeminárium/ Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Munkaszervezés, szakkönyvhasználati, forráskritikai útmutatás	Szövegkiadási gyakorlat	
A szerkesztői munka nyersanyaga, a kézirat. A szerzői, a szerkesztői és a kiadói kézirat.	Szövegkiadási gyakorlat	
A szöveggondozás elvei és gyakorlata.	Szövegkiadási gyakorlat	
A korrektúra és a korrektúrajelek alkalmazása I.	Szövegkiadási gyakorlat	
A korrektúra és a korrektúrajelek alkalmazása II.	Szövegkiadási gyakorlat	
A szövegtördelés. A szövegbevitel szabályai és gyakorlata.	Szövegkiadási gyakorlat	
Nyomdászat a gyakorlatban. Nyomdaipari termékek.	Szövegkiadási gyakorlat	
Tipográfiai alapismeretek I. Terjedelem, papír- és lapméret, szövegtükör.	Szövegkiadási gyakorlat	
Tipográfiai alapismeretek II. Papírfajták, lapszámozás, előfej és előláb.	Szövegkiadási gyakorlat	
Tipográfiai alapismeretek III. A betű. Betűtípusok, betűfajták és betűfokozatok.	Szövegkiadási gyakorlat	
Tipográfiai alapismeretek IV. Nyomdászati fogalmak és mértékegységek.	Szövegkiadási gyakorlat	
Tipográfiai alapismeretek V. Hagyományos és digitális nyomtatási eljárások.	Szövegkiadási gyakorlat	
Tipográfiai alapismeretek VI. A színes nyomtatás elméleti és gyakorlati alapjai.	Szövegkiadási gyakorlat	

Tipografiai alapismeretek I. Terjedelem, papír- és lapméret, szövegtükör.	Szövegkiadási gyakorlat	
Bibliográfia Gyurgyák János, <i>Szerkesztők és szerzők kézikönyve</i> , Osiris, Budapest, 2007.		

9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok ⁴	9.2 Értékelési módszerek ⁵	9.3 Aránya a végső jegyben
9.4 Előadás	Jártasság a témában és a szakirodalomban	Hozzászólások	25%
	A megadott vizsgafeladatra koncentráció, adekvát kifejezőmód	Feladatok elvégzése	25%
9.5 Szeminárium/ Labor	Vitaindító, szemináriumi tevékenység	Szóbeli hozzászólások	25%
	Szemináriumi tevékenység, csoportmunkában való részvétel	Csoportmunka	25%
9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
- Vizsgafeladatokon átmenő jegy szerzése, minden feladat kötelező - Jelenlét a szemináriumokon (max. 2 hiányzás), aktivitás: szakmai jelenlét. - Az írásbeli feladatokban: nyelvhelyesség, helyesírás A tantárgy feladatainak némelyikében az AI használata megengedett, ezt a tanárral előre egyeztetett módon kell használni. Az egyéni publikációkat előkészítő feladatok esetében az AI nem használható.			

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)⁶

	A fenntartható fejlődés általános ikonja
--	--

⁴ Az értékelési kritériumoknak közvetlenül tükrözniük kell a tanulmányi program és a tantárgy szintjén kitűzött képzési eredményeket. Pontosabban, a várható képzési eredményeknél felsorolt eredményeket értékelik.

⁵ Javasolt mind a végső kiértékelési módszerek, mind a folyamatos kiértékelési stratégia meghatározása.

⁶ Válasszon ki egyetlen olyan ikont, amely az *Egyetemi folyamatban történő alkalmazására vonatkozó eljárás* szerint legjobban illeszkedik az adott tantárgyhoz. Ha a tantárgy általánosságban foglalkozik a fenntartható fejlődéssel (pl. bemutatja/bevezeti a fenntartható fejlődés általános kereteit stb.), akkor a Fenntartható Fejlődés általános ikonja rendelhető hozzá. Ha egyetlen ikon sem vonatkozik a tantárgyra, válassza az utolsó opciót: „Nem alkalmazható”.

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

Kitöltés időpontja:
2026. 04. 06.

Előadás felelőse:
Biró Annamária

Szeminárium felelőse:
Biró Annamária

Intézetigazgató:

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

BERSZAN ISTVAN
2026.04.24 09:31
Aprob acest document

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása